

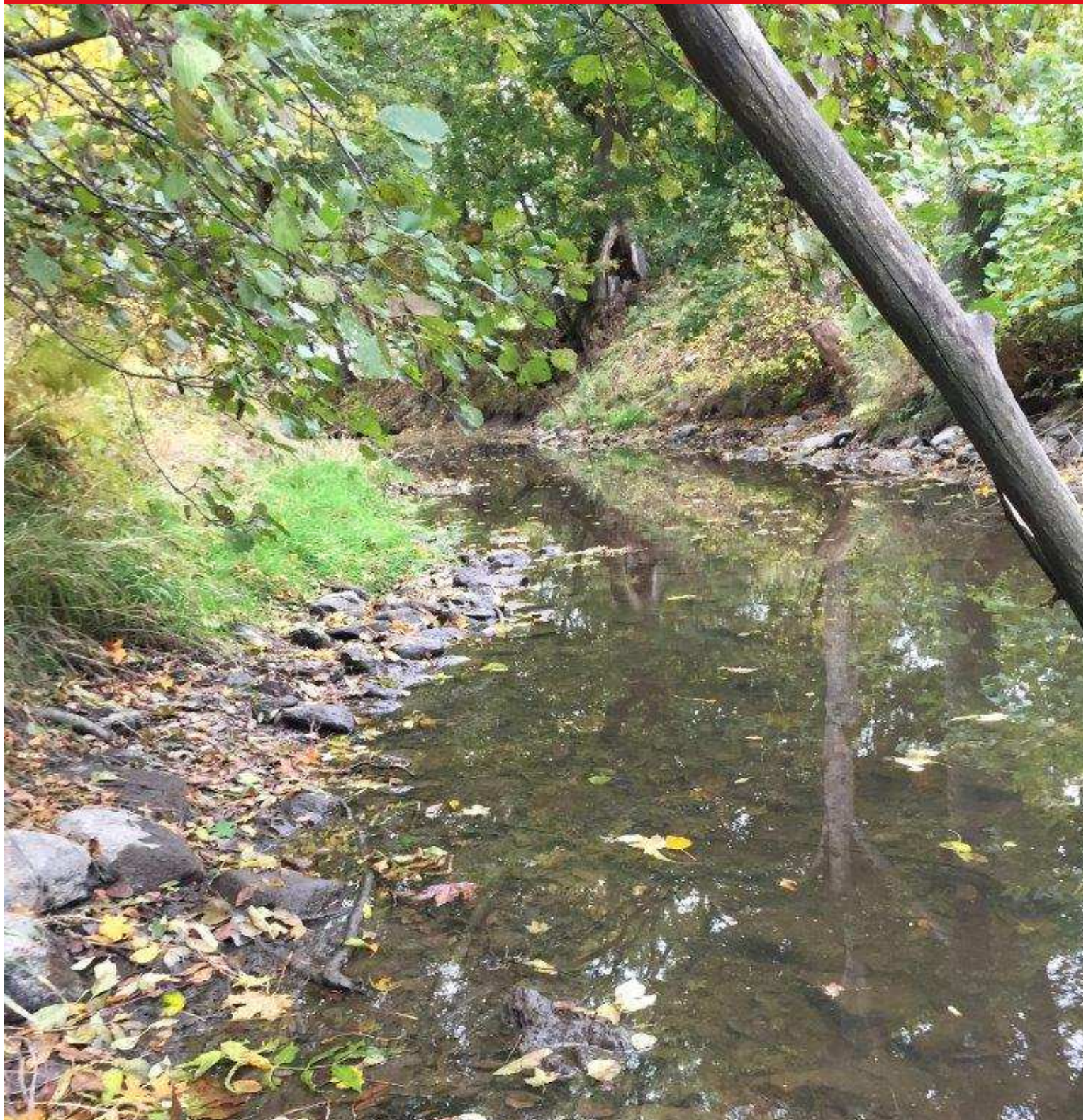
SAMRÅDSREDOGÖRELSE VATTENVERKSAMHET

Ostlänken – Gerstaberger–Långsjön

Södertälje kommun, Stockholms län

2020-05-27

Ärendenummer: TRV 2019/65709

Trafikverket

Postadress: 172 90 Sundbyberg

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Samrådsredogörelse vattenverksamhet Ostlänken Gerstabergr-Långsjön

Författare: Maria Enroth, Liselott Petersson

Dokumentdatum: 2020-05-27

Objektsnummer: 146457

DokumentID: OLP4-04-025-41000-0_0-0023

Ärendenummer: TRV 2019/65709

Version: __.3

Kontaktperson: Anna Roxell, Linda Abrahamsson

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Inledning	5
2.1.	Tillståndsprocessen	5
2.2.	Avgränsning mot järnvägsplanens samråd	5
3	Tidigare utförda samråd	6
4	Samrådsrets	6
5	Utskick och annonsering för avgränsningssamråd	9
6	Avgränsningssamråd	11
6.1.	Samråd med berörd länsstyrelse	12
6.1.1.	Möten för samråd och samverkan	12
6.1.2.	Inkomna yttranden	12
6.2.	Samråd med berörda kommuner	14
6.2.1.	Möten för samråd och samverkan	14
6.2.2.	Inkomna yttranden	14
6.3.	Samråd med enskilda fastighetsägare	16
6.3.1.	Möten för samråd och samverkan	16
6.3.2.	Inkomna yttranden	16
6.4.	Samråd med övriga berörda myndigheter	18
6.4.1.	Möten för samråd och samverkan	18
6.4.2.	Inkomna yttranden	18
6.5.	Samråd med organisationer, föreningar, kommersiella fastighetsägare och markavvattningsföretag	21
6.5.1.	Möten för samråd och samverkan	21
6.5.2.	Inkomna yttranden	22
6.6.	Samråd med allmänheten	22
7	Underlag	22
	Bilagor	23
Bilaga 1	Inbjudan till samrådsmöte/öppet hus Ostlänken delen Gerstabergr-Långsjön	
Bilaga 2	Utskick av samrådsremiss för Ostlänken delen Gerstabergr-Långsjön	
	Bilagor som tillhandahålls separat på grund av dataskyddsförordningen (GDPR)	
Bilaga 3	Sändlista för inbjudan till samrådsmöte/öppet hus Ostlänken delen Gerstabergr-Långsjön	
Bilaga 4	Skriftliga yttranden gällande tillståndsprocessen för vattenverksamhet längs Ostlänken delsträckan Gerstabergr-Långsjön	

1 Sammanfattning

Ostlänken är en 16 mil lång dubbelspårig ny stambana mellan Järna och Linköping. Denna samrådsredogörelse gäller vattenverksamhet längs den cirka 15 km långa delsträckan Gerstabergr–Långsjön genom Södertälje kommun. I denna samrådsredogörelse sammanställs och sammanfattas hur det avgränsningssamråd som genomförts inom ramen för tillståndsprocessen för vattenverksamhet har bedrivits, vilka synpunkter som kommit in samt visar hur Trafikverket har beaktat de inkomna synpunkterna.

Det aktuella samrådet med berörda fastighetsägare, myndigheter, organisationer och allmänheten med flera, genomfördes mellan 2019-10-03 till 2019-11-13, och gällde både järnvägsplanen och den planerade vattenverksamheten. Samrådssynpunkter som gäller järnvägsplanen redovisas i en separat samrådsredogörelse.

Under samrådsperioden har ett 30-tal skriftliga yttranden inkommit för Ostlänken delsträckan Gerstabergr–Långsjön, som berör vattenverksamhet.

Skriftliga yttranden från Länsstyrelsen Stockholm rör exempelvis allmänna synpunkter på tillståndsprocess och dokument i samband med kommande prövning av vattenverksamhet, aspekter på miljöbedömning, miljökvalitetsnormer och sulfidhaltigt berg. Skriftligt yttrande från Södertälje kommun omfattar frågeställningar såsom exempelvis allmänna frågor, hantering av länshållningsvatten samt grund- och ytvattenkvalitet.

Från enskilda fastighetsägare har främst frågor om brunnsinformation och vattenprovtagning varit vanliga i de tiotal skriftliga yttranden/synpunkter som inkommit. Från övriga berörda myndigheter har sju skriftliga yttranden med synpunkter inkommit, där yttrandet från Sveriges geologiska undersökning (SGU) har varit det mest omfattande med synpunkter gällande bland annat miljökvalitetsnormer för grundvatten och vattentäcksfrågor i Trosa kommun.

2 Inledning

Med Ostlänken tas det första steget mot en ny stambana i Sverige. Ostlänken är en 16 mil lång dubbelspårig ny stambana mellan Järna och Linköping. Ostlänken är uppdelad i flera järnvägsplaner för olika delsträckor. Denna samrådsredogörelse gäller vattenverksamhet längs den cirka 15 km långa delsträckan Gerstabergr–Långsjön genom Södertälje kommun.

I samrådsredogörelsen sammanställs och sammanfattas hur samrådet har bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen visar Trafikverket hur de inkomna synpunkterna har beaktats.

Inbjudan till samråd och öppet hus, synpunkter, protokoll från samrådsmöten, etc., knutna till ansökan om tillstånd för vattenverksamhet längs Ostlänken, delsträckan Gerstabergr–Långsjön finns diarieförda hos Trafikverket under ärendenummer TRV 2019/65709.

Mycket av arbetet med samrådsmöten och öppna hus hösten 2019 har skett gemensamt och parallellt med arbetet med järnvägsplanen för motsvarande sträcka av Ostlänken. Samrådshandlingar som specifikt hör till järnvägsplanen Ostlänken, delsträckan Gerstabergr–Långsjön finns diarieförda hos Trafikverket under ärendenummer TRV 2014/72080.

2.1. Tillståndsprocessen

Bestämmelser om vattenverksamhet finns i 11 kapitlet miljöbalken. Tillståndsprocessen börjar med samråd och avslutas med en tillståndsprovning i mark- och miljödomstolen. Eftersom Trafikverket har bedömt att den sökta vattenverksamheten längs delsträckan Gerstabergr–Långsjön sammantaget innebär betydande miljöpåverkan, har inget undersökningssamråd genomförts. Genomförande av det avgränsningssamråd som krävs, beskrivs i denna samrådsredogörelse.

Avgränsningssamrådet syftar till att bestämma omfattning på den miljökonsekvensbeskrivning som ska tas fram. Inför avgränsningssamrådet tas ett samrådsunderlag fram. När samrådet är genomfört upprättas en tillståndsansökan inklusive miljökonsekvensbeskrivning samt en teknisk beskrivning avseende planerad vattenverksamhet.

Ansökan om tillstånd för vattenverksamhet skickas därefter till mark- och miljödomstolen tillsammans med miljökonsekvensbeskrivning, teknisk beskrivning, samrådsredogörelse och andra underlag.

2.2. Avgränsning mot järnvägsplanens samråd

Arbetet med Ostlänken påbörjades med en förstudie år 2001–2003 och en järnvägsutredning år 2004–2010. Under båda dessa processer hölls samråd. Under arbetet med järnvägsplanen för delsträckan Gerstabergr–Långsjön hölls samråd år 2016 gällande Ostlänkens sträckning genom Södertälje kommun. Efter spårlinjeändring på angränsande delsträcka Långsjön–Sillekrog mellan Kyrksjön–Trosaån, hölls år 2018 ett samråd för den nya spårlinjen.

Den 7 juni 2018 meddelade regeringen tillåtlighet enligt 17 kap. miljöbalken. Beslutet innebär att Ostlänken tillåts anläggas inom en särskild korridor längs sträckan. Tillåtligheten är förenad med elva villkor som ska beaktas vid fortsatt projektering och kommande provningar.

Arbetet med ansökan om tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken har pågått parallellt med järnvägsplanen sedan järnvägsplaneprocessen kommit så långt att åtgärder som innebär vattenverksamhet har kunnat identifieras.

Det aktuella samrådet med berörda fastighetsägare, myndigheter, organisationer och allmänheten med flera som genomfördes mellan 2019-10-03 till 2019-11-13 gällde både järnvägsplanen och den planerade vattenverksamheten. Samrådssynpunkter som gäller järnvägsplanen redovisas i en specifik samrådsredogörelse. I bedömningen av vilka yttranden som gäller järnvägsplanen respektive vattenverksamhet har Trafikverket gjort följande avgränsningar:

- Järnvägsanläggningens lokalisering och utformning samt miljöeffekter av detta hanteras inom ramen för samråd om järnvägsplanen.
- Hantering samt miljöeffekter av dagvatten (tillfälligt vatten på ytan av mark eller konstruktion, till exempel nederbörd eller smältvatten) inklusive reningsåtgärder och miljö kvalitetsnormer för de yt- och grundvattenrecipienter som riskerar att påverkas av dagvattnet, beskrivs inom ramen för samråd om järnvägsplanen.

Utöver samråden med allmänheten har Trafikverket haft enskilda samråd med de fastighetsägare och markavvattningsföretag som har bedömts bli särskilt berörda. Samråd sker även återkommande med länsstyrelsen och berörda kommuner kring de frågor som uppstår under projekterings gång.

3 Tidigare utförda samråd

Några specifika samråd avseende vattenverksamhet har inte genomförts tidigare. Däremot har vattenverksamhet och andra vattenrelaterade frågor diskuterats med olika samrådsparter vid ett flertal tillfällen innan och i samband med genomförandet av avgränsningssamråd. En sammanställning av dessa mötestillfällen framgår av avsnitt 6.1–6.5.

4 Samrådsrets

Enligt 6 kapitlet 30 § miljöbalken ska avgränsningssamråd ske med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda samt med de övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten.

Samrådsretsen för avgränsningssamråd gällande vattenverksamhet har bestämts geografiskt genom inledande bedömning av ett utredningsområde. Utredningsområdet är med god marginal tilltaget för att rymma hela det geografiska område inom vilket påverkan från vattenverksamheter teoretiskt kan uppkomma.

Länsstyrelsen i Stockholm är tillsynsmyndighet för aktuella vattenverksamheter. För miljöfarlig verksamhet, såsom exempelvis hantering av länshållningsvatten och byggbullen, är miljökontoret i Södertälje kommun tillsynsmyndighet. Ansvarig vattenmyndighet är vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt.

Antalet särskilt berörda fastighetsägare, inklusive ägare till fastigheter inom båtadsområden till berörda markavvattningsföretag, inom vattenverksamhetens utredningsområde har identifierats till cirka 190 enskilda samt drygt 20 organisationer/kommersiella fastighetsägare.

Med hänsyn till dataskyddsförordningen (GDPR) listas inte personuppgifter i detta dokument varför endast myndigheter och organisationer finns namngivna. De drygt 20 särskilt berörda organisationer/kommersiella fastighetsägare listas i Tabell 1. De särskilt berörda äger fastighet eller har annan rättighet, som exempelvis andel i gemensamhetsanläggning eller annan samfällighet, inom utredningsområdet.

Eftersom samråden för vattenverksamhet respektive järnvägsplanen har varit samordnade innefattar samrådskreten även myndigheter och organisationer/kommersiella fastighetsägare som inte direkt påverkas av vattenverksamheten.

De övriga berörda som bjudits in till samråd är de myndigheter och samhällsfunktioner som framgår av Tabell 2 och de organisationer/kommersiella fastighetsägare som framgår av Tabell 3. Som nämnts tidigare har även samtliga ägare till de fastigheter som ingår i båtadsområdena till de nio markavvattningsföretag som är belägna inom utredningsområdet, bjudits in till samråd och öppet hus. För markavvattningsföretag inom området, se Tabell 4.

Tabell 1 Särskilt berörda organisationer/kommersiella fastighetsägare, listade i bokstavsordning.

BK Järna AB	Skävestiftelsen
Byggnadsstiftelsen Haga	Stift Saltå Arbetsskola
Clean Car Södertälje AB	Stift Skillebyholm
Fastighets AB L E Lundberg	Stiftelsen Agape
Flkpl Fastigheter AB	Sveaskog Förvaltnings AB
Gerstabergr Gård AB	Södertälje Logistic Centre AB
Holme Bygg AB	Telge Nät AB
Järna Företagsby AB	Telia
Nordisk Fastighetsförvaltning AB	Utvecklingsbolaget i Järna AB
RK Lauréns	Örjansskolans Byggnadsstiftelse
Ryson AB	Österby vägförening Hölö
Saltå Kvarn AB	

Tabell 2 Övriga berörda myndigheter och samhällsfunktioner, listade i bokstavsordning.

Arbetsmiljöverket	Jordbruksverket	Post- och telestyrelsen	Statens geotekniska institut
Barnombudsmannen	Kammarkollegiet	Region Stockholm	Storsthlm (Kommuner i samverkan)
Bergsstaten	Kemikalieinspektionen	Regionförbundet Sörmland (landstinget)	Strålsäkerhetsmyndigheten
Boverket	Livsmedelsverket	Riksantikvarieämbetet	Svenska kraftnät
Elsäkerhetsverket	Länsstyrelsen i Södermanland	Räddningscentralen Stockholms län	Sveriges geologiska undersökning
Energimyndigheten	MSB	Sjöfartsverket	Sörmlands kollektivtrafikmyndighet
Folkhälsomyndigheten	Naturvårdsverket	Skogsstyrelsen	Sörmlandskustens räddningstjänst
Fortifikationsverket	Nyköpings kommun	SMHI	Tillväxtverket
Försvarsmakten	Polismyndigheten Region Stockholm	Socialstyrelsen	Transportstyrelsen
Havs- och vattenmyndigheten	Polismyndigheten Region Öst	Statens fastighetsverk	Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt

Tabell 3 Övriga berörda organisationer/kommersiella fastighetsägare, listade i bokstavsordning.

Antroposofiska sällskapet	Riksförbundet Hem och Skola
Barnstugustiftelsen Saga	Saltå by
Branschföreningen Tågoperatörerna	Skanova
Friluftsrämjandet	Skåve gård ekonomisk förening
Friluftsrämjandet Södertälje	Solåkraby
Funktionsrätt Sverige	Stadsnätsbolaget
Föreningen Solberga by	Stiftelsen Norrbyvälle Gård
Föreningen Sörmlandsleden	Stiftelsen Skillebyholm
Geomatikk AB	Stockholms handelskammare
Hagastiftelsen	Stokab
Handikappföreningarna Sörmland	Svensk infrastruktur AB
Hölö Mörkö Hembygdsförening	Svenska Cykelförbundet
Hölö Ridklubb	Svenska Jägareförbundet
Hölö Scoutkår	Svenska Jägarförbundet Södertälje
IP-Only Networks AB	Svenska turistföreningen, Södert-Nykvarn
Jägarnas Riksförbund	Svenskt Näringsliv
Järna hembygdsförening	Sveriges Ornitologiska Förening
Järna mejeri	Sveriges Åkeriföretag
Järna Ridklubb	Södertälje Amatörfiskeklubb
Järna Scoutkår	Södertälje Cykelklubb
Kanotföreningen Kanotisterna	Södertälje Jaktvårdsförening
Kristensamfundet i Järna	Södertälje ornitologiska förening
Kulturcentrum Järna	Södertälje Sportfiskeklubb
Lantbrukarnas Riksförbund	Södertälje-Nykvarn orientering
Lantbrukarnas Riksförbund Mälardalen	Tele2
LRF Vårdinge-Järna-Hölö-Mörkö	Telenor Sverige AB
Mälaren Hästklirik AB	Under Tallarna
Nackunga community	Vattenfall Eldistribution AB
Naturskyddsföreningen	Wij gammalgård
Naturskyddsföreningen Södertälje-Nykvarn	Ytterjärna Hotell
Novalis Ridterapi	Östsvenska handelskammaren
NTF	

Tabell 4 Markavvattningsföretag inom området. Listade från norr till söder.

Gerstaberget tf 1933
Gerstaberget tf 1929-30
Brogärdet-Gerstaberget tf 1936
Nibble-Säby tf 1930
Smedsta df 1955
Åkerby, Ekeby och Smedsta 1918
Åkerby, Ekeby, Töstad (Skillebyån) 1939
Nackunga 1916
Kyrksjön, Lillsjön, Edeby och Vrå 1888

5 Utskick och annonsering för avgränsningssamråd

Inbjudan till samrådsmöte/öppet hus och information om samrådstiden skickades 2019-10-01 med brev daterat 2019-09-30 till samrådsgruppen som beskrivs i avsnitt 4. Bifogat till inbjudan fanns kartor över samrådsgruppen och ett informationsblad om delsträckan Gerstaberget–Långsjön. Inbjudan finns i sin helhet i Bilaga 1. Med hänsyn till dataskyddsförordningen (GDPR) publiceras inte sändlistan med dem som fick inbjudan eftersom den innehåller personuppgifter. Denna sändlista finns dock tillgänglig under miljöprövningen som Bilaga 3.

En samrådsremiss skickades 2019-10-01 med e-post till berörda myndigheter och samhällsfunktioner. Bifogat till samrådsremissen fanns information om samrådstiden, projektet, samrådshandlingar och sändlista. Utskick av samrådsremissen finns i Bilaga 2.

Allmänheten bjöds in till samråd via öppet hus och utställning med samrådshandlingar. Inbjudan har skett genom annonsering i följande tidningar: Post- och Inrikes Tidningar 2019-10-03 och Länsstidningen Södertälje 2019-10-03. Samma information gavs i båda annonserna, se Figur 1.

Övrigt

Kungörelsedelgivning

Kungörelsen avser: 202100-6297, Trafikverket
Publiceringsdatum: 2019-10-03
Kungörelse-id: K531294/19
Uppgiftslämnare: Trafikverket

Kungörelsetext:

Inbjudan till samråd - planutformning

Inbjudan till samråd, planutformning och vattenverksamhet för Ostlänken, sträckan Gerstabergr-Långsjön genom Södertälje kommun

Trafikverket planerar för Ostlänken, en ny dubbelspårig järnväg mellan Järna och Linköping. Nu samråder vi utformningen av järnvägen och dess miljökonsekvenser inom ramen för järnvägsplan för sträckan Gerstabergr-Långsjön. Vi redovisar även påverkan på allmänna och enskilda vägar. Utöver samråd för järnvägsplanen genomför vi även samråd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken.

Besök gärna våra öppna hus för att ta del av förslaget, ställa frågor och lämna synpunkter

Tid och plats: 17/10 kl 17-20 i Eneskolans matsal, Mölnbovägen 25, Järna.

21/10 kl 17-20 i Hölöskolans matsal, Eriksbergsvägen 9, Hölö.

Samma material och information visas vid båda öppna husen. Vi kommer ha ett antal bemannade stationer där du kan ställa frågor och framföra synpunkter. På samrådet erbjuder vi en kort presentation av projektet och visar sträckan i vår VR-modell*.

* VR-modell - Digital modell av järnvägen och dess omgivning.

På vår hemsida: www.trafikverket.se/ostlankensodertaljetrosa kan du ta del av våra samrådshandlingar samt lämna dina synpunkter. Du kan dessutom ta del av materialet på Södertälje Stadshus, Nyköpingsvägen 26, Södertälje under perioden 3/10 - 13/11 2019.

Synpunkter: Skicka dina synpunkter till investeringsprojekt@trafikverket.se eller till Trafikverket, Ärendemottagningen, Investering, Box 810, 781 28 Borlänge. Ange ärendenummer "TRV 2014/72080" för synpunkter om järnvägens utformning och förväntade miljöpåverkan inom pågående järnvägsplansprocess och ärendenummer "TRV 2019/65709" för synpunkter rörande vattenverksamhet.

Vi tar gärna emot dina synpunkter senast den 13/11 2019 för att kunna behandla dem i ett tidigt skede på bästa sätt.

Mer information

Ulf Broberg, projektledare, 010-123 41 09.

Trafikverket ansvarar för statliga vägar och järnvägar samt långsiktig planering av det samlade transportsystemet.

Föregående

Figur 1 Annonsering/kungörelsedelgivning i Post och Inrikes Tidningar 2019-10-03 om inbjudan till samråd, planutformning och vattenverksamhet för Ostlänken sträckan Gerstabergr-Långsjön.

Inbjudan till samrådsmöte/öppet hus, samrådsremiss och annonsering var gemensam för järnvägsplan och vattenverksamhet med klargörande av vilka ärendenummer som gäller vilken process samt var och när synpunkter skulle skickas in.

Information om projektet uppdateras löpande på Trafikverkets webbsida för Ostlänken Södertälje-Trosa, www.trafikverket.se/ostlankensodertaljetrosa.

6 Avgränsningssamråd

I detta avsnitt listas samrådsmöten och sammanfattas inkomna yttranden gällande vattenverksamhet längs Ostlänken delsträckan Gerstaberger-Långsjön i Södertälje kommun, Stockholms län. I avsnittet finns även Trafikverkets svar och kommentarer om hur inkomna yttranden och synpunkter beaktas i det fortsatta arbetet.

Samrådstiden för avgränsningssamråd med allmänhet och andra berörda varade från 2019-10-03 till 2019-11-13.

Inför samrådet tog Trafikverket fram ett samrådsunderlag. Samrådsunderlaget finns på Trafikverkets webbsida och har under samrådstiden funnits tillgänglig i utställning på följande plats:

- Södertälje stadshus

Öppet hus hölls vid följande tillfällen:

- 2019-10-17 i Järna, Eneskolans matsal
- 2019-10-21 i Hölö, Hölöskolans matsal

Vid öppet hus presenterades projektet bland annat genom visningar av sträckan i en VR-modell (en digital modell av järnvägen och dess omgivning), på planscher med förslag på illustrationskartor och förslag på profilkartor som illustrerade tänkt placering i höjddled. Vid öppet hus fanns även bemannade stationer med information och diskussionsmöjlighet om olika sakområden såsom exempelvis fastighet och marklösen, vattenverksamhet, miljö och landskap samt buller. Samrådsunderlaget för vattenverksamhet och övriga samrådshandlingar fanns tillgängliga vid öppet hus.

Under samrådet fanns följande möjligheter att lämna synpunkter på projektet:

- Lämna synpunktsformulär på öppet hus
- Lämna synpunkter på trafikverkets webb
- Skicka e-post
- Skicka brev

Synpunkter och yttranden som har inkommit samt minnesanteckningar från samrådsmöten gällande vattenverksamhet inom ramen för miljöprövningsprocessen, finns diarieförda på ärendenummer TRV 2019/65709 (Ostlänken delsträckan Gerstaberger-Långsjön).

Under samrådsperioden har ett 30-tal skriftliga yttranden inkommit för Ostlänken delsträckan Gerstaberger-Långsjön, som berör vattenverksamhet.

Med hänsyn till dataskyddsförordningen (GDPR) publiceras inte de enskilda yttrandena eftersom många av dem innehåller personuppgifter. Yttrandena finns dock tillgängliga under miljöprövningen som Bilaga 4.

6.1. Samråd med berörd länsstyrelse

6.1.1. Möten för samråd och samverkan

Ett antal samrådsmöten med Stockholms länsstyrelse har genomförts sedan ett startmöte 2015-06-16. På vissa av samrådsmötena har frågor som huvudsakligen berör järnvägsplanen diskuterats men även frågor som till viss del berör miljöprövningsprocessen för vattenverksamhet. Samrådsmöten med länsstyrelsen har intensifierats under 2019 och de möten som helt eller delvis berört vattenverksamhet finns listade i Tabell 5.

Tabell 5 Samrådsmöten med Stockholms länsstyrelse under 2019 som helt eller delvis berört vattenverksamhet.

Datum	Frågeställning
2019-05-16	Samråd miljö kvalitetsnormer (MKN) för yt- och grundvatten
2019-05-21	Samverkan Mall MKB järnvägsplan samt generell hantering av MKN för vatten
2019-06-20	Metodik för bedömning av miljöpåverkan (ett av två tillfällen med samma innehåll)
2019-08-27	Metodik för bedömning av miljöpåverkan (ett av två tillfällen med samma innehåll)
2019-09-13	Samråd vattenverksamhet

Det huvudsakliga samrådsmötet med Stockholms länsstyrelse om vattenverksamhet hölls 2019-09-13. Inbjudan till mötet samt underlag i form av Rapporten "Samrådsunderlag Vattenverksamhet. Ostlänken, delen Gerstabergr-Långsjön" skickades via e-post och var tillgängliga från 2019-08-22.

6.1.2. Inkomna yttranden

Ett skriftligt yttrande när det gäller vattenverksamhet har inkommit från Länsstyrelsen Stockholm. Yttrandet innehåller ett antal synpunkter, se Tabell 6. Yttrande från Länsstyrelsen Stockholm när det gäller järnvägsplanen hanteras i samrådsredogörelse för denna. Några synpunkter i detta yttrande berör även vattenverksamhet, vilka kommenteras i Tabell 7. Länsstyrelsen Stockholm har även lämnat ett separat yttrande över miljö kvalitetsnormer för vattenförekomsten Kyrksjön, vilket hanteras i samrådsredogörelsen för järnvägsplanen.

Tabell 6 Yttrande från Länsstyrelsen Stockholm gällande vattenverksamhet. Synpunkterna har här grupperats utifrån sakfråga listad i bokstavsordning.

Intressent	Synpunkt/Sakfråga	Trafikverkets svar/kommentar
Länsstyrelsen Stockholm	Kumulativa effekter	
1.	En uppdelning av miljöbedömning på objektsnivå riskerar att förbise kumulativa effekter. Större vikt kan behöva läggas vid vattenverksamheternas samlade påverkan i de fall de ligger inom varandras influensområdet så att anläggningens totala påverkan framgår tydligt.	En bedömning av den samlade påverkan på grundvattenmagasin/grundvattenförekomst kommer att göras.
	Miljöbedömning	
2.	Beträffande den gradering som gjorts avseende vilka vattenverksamheter som bedöms medföra liten, måttlig eller stor miljöpåverkan: Länsstyrelsen har utifrån det inlämnade underlaget inte möjlighet att göra en annan bedömning för respektive planerad vattenverksamhet än den Trafikverket själva har gjort. Det kan konstateras att principerna för indelningen i tre olika nivåer förefaller rimlig.	Trafikverket tackar för synpunkten och förtydligar beskrivningen av vattenverksamhetens bedömda miljöpåverkan i erforderliga fall.
	Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)	

Intressent	Synpunkt/Sakfråga	Trafikverkets svar/kommentar
3.	MKB:n ska innehålla de uppgifter samt ha den omfattning och detaljeringsgrad som framgår av 6 kap. 35–37 §§ MB vilka preciseras i 16-19 §§ miljöbedömningsförordningen (2017:966).	De formalia som nämns av Länsstyrelsen Stockholm gällande MKB vattenverksamhet ska tillgodoses i arbetet med MKB.
4.	Länsstyrelsen bedömer att MKB:n kan utformas med utgångspunkt från samrådsunderlaget och utifrån vad som framkommit under samrådet. Dessutom bör tre preciserade aspekter beskrivas, se synpunkter nr 5, 6 och 10.	De tre aspekterna nämnda kommer att beskrivas i det fortsatta arbetet med MKB järnvägsplan och MKB vattenverksamhet. Se svar 5, 6 och 10.
5.	MKB:n bör innehålla påverkan på relevanta miljö kvalitetsnormer i allmänhet och i Kyrksjön i synnerhet, samt vid behov föreslå relevanta kompensationsåtgärder.	Påverkan på miljö kvalitetsnormer kommer att beskrivas i MKB järnvägsplan som kommer att biläggas ansökan om vattenverksamhet.
6.	Tydliggör avgränsningen mot järnvägsplanens MKB och hänvisa vid behov till relevanta avsnitt i denna.	Avgränsningen mot MKB järnvägsplan (JP) kommer att tydliggöras ytterligare i MKB vattenverksamhet och hänvisningar till relevanta avsnitt i MKB JP kommer att ske för vissa frågor.
7.	Enligt 15 § miljöbedömningsförordningen ska MKB tas fram med den sakkunskap som krävs i fråga om verksamhetens eller åtgärdens särskilda förutsättningar och förväntade miljöeffekter.	De formalia som nämns av Länsstyrelsen Stockholm gällande MKB vattenverksamhet kommer att tillgodoses i arbetet.
	Samråd	
8.	Länsstyrelsen har inga synpunkter på samrådskretsen för aktuellt avgränsningssamråd.	Trafikverket tackar för synpunkten. Samrådskretsen framgår av samrådsredogörelsen.
9.	Om den planerade verksamheten eller åtgärden förändras i större omfattning under samrådsprocessen eller om det dröjer lång tid innan ansökningshandlingar inkommer kan det krävas ett nytt samråd.	Vid behov kommer kompletterande samråd att genomföras.
	Sulfidhaltigt berg	
10.	Hantering av risker kring förekomst av sulfidhaltigt berg och hur sådana massor kommer att omhändertas bör beskrivas. Redovisa vid behov en övergripande masshanteringsplan för projektet eller delsträckan.	Frågan om risker kring förekomst och hantering av sulfidhaltigt berg kommer att beskrivas i MKB järnvägsplan och refereras i MKB vattenverksamhet med avseende på vattenverksamhetsperspektiv.

Tabell 7 Synpunkter från Länsstyrelsen Stockholm i yttrande som lämnats till järnvägsplanen (ärendenummer 2014/72080) men som även berör vattenverksamhet.

Intressent	Synpunkt/Sakfråga	Trafikverkets svar/kommentar
Länsstyrelsen Stockholm	Allmänt	
1.	Innan järnvägsplanen fastställs behöver det framgå att anläggningen kan byggas oberoende av kommande villkor om försiktighetsmått och skyddsåtgärder för vattenverksamheten. Denna synpunkt följer av ett resonemang i yttrandet om vattenverksamheter som har prövats i särskild ordning.	Beroenden mellan planprovning enligt lag om byggande av järnväg och miljöprovning enligt miljöbalken beaktas fortlöpande. I det fall en sådan situation som länsstyrelsen beskriver uppkommer, behöver det samrådas separat. Det är dock Trafikverkets uppfattning att försiktighetsmått som i utredning kring påverkan på MKN bedöms nödvändiga kan förutsättas komma att genomföras, även om villkorsskrivning sker i senare provning vid mark- och miljödomstolen.
	MKN	
2.	Hydromorfologiska förändringar som orsakas av banans dragning och hur detta relaterar till de olika vattenverksamheterna behöver redovisas tydligare.	Arbetet med utredningar med hänsyn till kraven avseende MKN fortgår och färdigställs innan MKB järnvägsplan (JP) skickas in för godkännande. MKB JP bifogas tillståndsansökan för vattenverksamhet.

Intressent	Synpunkt/Sakfråga	Trafikverkets svar/kommentar
	Sulfidhaltigt berg	
3.	Riskhantering av eventuellt sulfidhaltigt berg behöver beskrivas. Negativa effekter av sulfidhaltiga bergmassor behöver undersökas och redovisas för tillsynsmyndigheterna.	Frågan om risker kring förekomst och hantering av sulfidhaltigt berg kommer att beskrivas i MKB järnvägsplan och refereras i MKB vattenverksamhet med avseende på vattenverksamhetsperspektiv.

6.2. Samråd med berörda kommuner

6.2.1. Möten för samråd och samverkan

Ostlänkens delsträcka Gerstabergr–Långsjön går genom Södertälje kommun.

Återkommande samrådsmöten hålls med Södertälje kommun. På många av samrådsmötena har frågor som huvudsakligen berör järnvägsplanen diskuterats men även frågor som berör miljöprövningsprocessen för vattenverksamhet har diskuterats. Södertälje kommun deltog även på samrådsmöte med Stockholms länsstyrelse (2019-09-13) gällande vattenverksamhet.

6.2.2. Inkomna yttranden

När det gäller vattenverksamhet har ett skriftligt yttrande inkommit från Södertälje kommun se Tabell 8.

Tabell 8 Yttrande från Södertälje kommun huvudsakligen gällande järnvägsplan. Några synpunkter i yttrandet har rubricerats "Avgränsningssamråd för vattenverksamhet" och besvaras därför i denna samrådsredogörelse för vattenverksamhet. Synpunkter gällande vattenverksamhet har här grupperats utifrån sakfråga listad i bokstavsordning.

Intressent	Synpunkt/Sakfråga	Trafikverkets svar/kommentar
Södertälje kommun	Allmänt	
1.	Södertälje kommun har uttryckt synpunkter i samband med ett samrådsmöte med Trafikverket. Dessa finns noterade i Trafikverket protokoll "OLP4: Samrådsmöte vattenverksamhet delsträcka Gerstabergr–Långsjön, Länsstyrelsen i Stockholms län 2019-09-13". Dessa synpunkter kvarstår.	Kommunens synpunkter från samrådsmöte 2019-09-13 och Trafikverkets svar finns listade i (1) a–c.
a.	Åtgärder behövs för att inte skapa vandringshinder i vattendrag, även de mindre vattendragen.	Trafikverkets riktlinjer om att inte skapa vandringshinder för den fauna som använder vattendrag i dag, tillämpas. Det gäller såväl i vattendrag som intill på land. Det kan bli fråga om t.ex. torrtrummor. Placering av passager för större djur hanteras inom järnvägsplanen.
b.	Kommer Trafikverket att anlägga nya våtmarker för att kompensera för den påverkan som anläggningen orsakar?	Det kan bli aktuellt med viss kompensation som ersätter förlorade miljöer, arbete med att identifiera lämpliga kompensationsåtgärder pågår. Här ska noteras att det är först efter en prövning (utifrån den skadehierarkiska princip som gäller i Sverige) som kompensation beslutas. I samband med planprövning kan det bli aktuellt vid överskridande av MKN, generellt biotopskydd och strandskydd. Kompensation aktualiseras generellt annars vid andra prövningar enligt miljöbalken (exempelvis artskydd).
c.	Kommer utsläpp av kväveföreningar att ske, i sådana fall vilka mängder och när kan mer detaljerad information lämnas från Trafikverket?	Vid sprängning av berg används kvävebaserade sprängmedel. Länshållningsvatten från tunnelsprängning kan innehålla höga halter kväve som behöver hanteras på lämpligt sätt. Visst kvävetillskott kommer även ifrån ovanjordssprängning och

Intressent	Synpunkt/Sakfråga	Trafikverkets svar/kommentar
		upplag av sprängsten men dessa halter är förhållandevis låga. Diskussion har förts med samtliga berörda kommuner angående möjlighet att leda länshållningsvatten från tunnel till kommunalt avloppsreningsverk. Hantering av kvävehaltigt vatten kommer att belysas i det fortsatta MKB-arbetet.
2.	Södertälje kommun vill hållas informerad om hur aspekter knutna till vattenverksamhet hanteras fortsatt.	Fortsatt samverkan kommer att ske med kommun och länsstyrelse, till exempel avseende hantering av länshållningsvatten och annat vatten eller om det finns behov av att samråda kring någon specifik passage. Ett kontrollprogram för vattenverksamhet tas fram i samråd med berörd tillsynsmyndighet.
	Driftskede	
3.	Järnvägsdrift kan orsaka utsläpp av föroreningar som arsenik, koppar, PAH och glyfosat. Därutöver kan eventuell användning av bekämpningsmedel vara förorenande. Föroreningar får inte spridas till grundvatten, sjöar, vattendrag eller kust.	Eventuell risk för föroreningar i järnvägens driftskede kommer att belysas i MKB järnvägsplan som biläggs tillståndsansökan för vattenverksamhet.
	Grundvatten	
4.	Särskild försiktighet bör vidtas vid vattenverksamhet för att minimera spridning av miljögifter och dylikt. Oljeläckage måste förebyggas och kunna hanteras.	Anläggningen anpassas och skyddsåtgärder vidtas för att förebygga att föroreningar uppkommer.
	Länshållningsvatten	
5.	Lämplig hantering av länshållningsvattnet är mycket viktig då åtgärder som sprängning, borrhning, schaktning och utsläpp av länshållningsvatten kan bidra till kvävetillförsel.	Hantering av länshållningsvatten kommer att beskrivas i MKB järnvägsplan och MKB vattenverksamhet.
	MKN	
6.	Det är av största vikt att Ostlänken varken under byggskedet eller senare förvärrar MKN i vattenförekomster.	Anläggningen anpassas och skyddsåtgärder vidtas för att förebygga att påverkan uppkommer. Påverkan på MKN i vattenförekomster beskrivs i MKB järnvägsplan som biläggs tillståndsansökan för vattenverksamhet.
7.	Tunnelbyggandet ska inte äventyra grundvattenförekomsternas kvantitet eller kvalitet.	Se svar nr 6.
	Ytvatten	
8.	Arbeten vid vattenområden bör i huvudsak utföras mellan augusti-mars med hänsyn till lekande fisk. Hänsyn bör även tas till havsöringens sena lek omkring sep-nov vid bland annat Moraån.	Lämpliga försiktighetsmått vid arbeten i vattenområden kommer att utredas.
9.	Vid vattenverksamhet måste man beakta flöden, tillfälliga vandringshinder och översvämningsproblematik.	I tillståndsansökan för vattenverksamhet utreds och beskrivs anläggningens påverkan på vattensituationen. Eventuell översvämningsproblematik för anläggningen beskrivs i MKB järnvägsplan.

6.3. Samråd med enskilda fastighetsägare

6.3.1. Möten för samråd och samverkan

Samråd har skett med enskilda fastighetsägare, eller grupper av fastighetsägare, under hela arbetet med järnvägsplanen. Trafikverket har förutom gemensam inbjudan till samrådsmöte/öppet hus även erbjudit enskilda möten för samverkan till fastighetsägare som i första hand är direkt berörda av järnvägsplanen. Frågor specifikt knutna till vattenverksamhet har, förutom i samband öppet hus, främst kommit upp vid projektets brunnsinventering.

6.3.2. Inkomna yttranden

Från enskilda fastighetsägare har ett tiotal skriftliga yttranden/synpunkter inkommit när det gäller vattenverksamhet. Vid beskrivning och hantering i respektive samrådsredogörelse av inkomna synpunkter från såväl enskilda som en del andra intressenter, har frågor förts till det forum som frågeställningen gäller (vattenverksamhet respektive järnvägsplan).

Yttranden/synpunkter från enskilda berör i många fall likartade frågeställningar eller vissa geografiska områden. Generella svar har därför i vissa fall bedömts täcka in svar på inkomna frågeställningar, vilka finns sammanställda i Tabell 9.

I vissa fall har Trafikverket återkopplat direkt till frågeställaren då svaren krävt specifika uppgifter som kan kopplas till personuppgifter.

Tabell 9 Yttrande från enskilda gällande vattenverksamhet där generella svar har bedömts kunna täcka in svar på inkomna frågeställningar.

Intressent	Synpunkt/Frågeställning	Trafikverkets svar/kommentar
Enskilda	Brunnsinformation och vattenprovtagning: Vid samrådet har flera synpunkter inkommit som avser kompletterande information om befintliga brunnar samt frågor om provtagningar av dricksvatten.	I de fall det framkommit uppdaterad information om brunnar som finns inom det utredningsområde som Trafikverket har tagit fram, kompletteras brunnsdatabasen med denna information. Om brunnens exakta läge inte har mätts in tidigare kontaktas fastighetsägaren för en inmätning av brunnen. Tidig provtagning av vattenkvalitet i dricksvattenbrunnar har skett i samband med tidigare inmätning av vissa brunnar. Resultat av dessa provtagningar delges fastighetsägaren om det efterfrågas. Inför byggstart utförs provtagning av vattenkvalitet i samtliga dricksvattenbrunnar som inte tidigare provtagits och som finns inom det så kallade påverkansområde som slutligen tas fram. Påverkansområdet är ett mer avgränsat område jämfört med tidigare utredningsområde som låg till grund för samrådsunderlaget. Det tas fram med hjälp av mer detaljerade beräkningar och bedömningar av anläggningens utformning och utgör det område inom vilket grundvattenbortledning bedöms kunna ge en direkt påverkan på grundvattennivåer i sådan omfattning att det kan påverka exempelvis en brunn.
	Järnaslätten passage E4: Synpunkt som gäller grundvattenfrågor och av projektet utförd provpumpning i området Järnaslätten. Frågor i yttrandet gällande järnvägsanläggningens placering besvaras i samrådsredogörelse för järnvägsplanen.	Ostlänken kommer att anläggas i betongtunnel och anslutande tråg under E4 vid Järnaslätten. Tunnel och tråg utförs som täta konstruktioner för att motverka inläckage av grundvatten för den färdiga anläggningen. I byggskedet kommer dock en öppen schakt att utföras i

Intressent	Synpunkt/Frågeställning	Trafikverkets svar/kommentar
		<p>grundvattenmagasinet som finns i grövre jord under leran. För att minska inläckaget av grundvatten till schakten kommer arbeten att utföras inom en tätskärm.</p> <p>För att undersöka påverkan av grundvattenbortledning från en schakt i byggskedet på denna plats har en propumpning utförts.</p>
	<p>Skillebyån: Synpunkt som gäller att vattenföringen i Skillebyån, inte ska bli för liten. Enligt uppgiftslämnaren är ån idag tidvis torrlagd.</p>	<p>Trafikverket noterar informationen om att Skillebyån tidvis är torrlagd. Det bedöms inte uppkomma någon bestående inverkan på vattenföringen i Skillebyån från järnvägsanläggningen. En mindre ökning kan ske till följd av skärningen norr om ån. Detta kommer att utredas vidare.</p>
	<p>Österby söder om Hölö: Synpunkter som gäller oro för framtida dricksvattenförsörjning, grundvattenförhållanden och inverkan på enskilda brunnar i området.</p>	<p>Utredningsområdet för grundvattenpåverkan, där Österby ingått, togs fram i ett tidigt skede och baseras på en bedömning, med god marginal, av inom vilket område grundvattenpåverkan kan uppkomma.</p> <p>Påverkansområdet är ett mer avgränsat område jämfört med tidigare utredningsområde som låg till grund för samrådsunderlaget. Påverkansområdet tas fram med hjälp av mer detaljerade beräkningar och bedömningar av anläggningens utformning och utgör det område inom vilket grundvattenbortledning bedöms kunna ge en direkt påverkan på grundvattennivåer i sådan omfattning att det kan påverka exempelvis en brunn. I dagsläget bedöms brunnar i Österby ligga utanför påverkansområdet.</p> <p>Ett kontrollprogram tas fram i samråd med tillsynsmyndighet, bland annat för att kontrollera påverkan på enskilda brunnar.</p>

6.4. Samråd med övriga berörda myndigheter

6.4.1. Möten för samråd och samverkan

Samrådsmöten med övriga berörda myndigheter under 2019 som helt eller delvis berört vattenverksamhet finns listade i Tabell 10.

Tabell 10 Samrådsmöten med övriga berörda myndigheter under 2019 som helt eller delvis berört vattenverksamhet.

Datum	Myndighet	Frågeställning
2019-05-13	Statens geotekniska institut (SGI) Sveriges geologiska undersökning (SGU) Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI)	Samverkan kring arbetssätt och fortsatta samråd kring tillåtlighetsvillkoren
2019-12-06	Sveriges geologiska undersökning (SGU)	Möte avgränsningssamråd vattenverksamhet, gemensamt möte för tre delsträckor av Ostlänken
Återkommande	Södertörns brandförsvarsförbund	Huvudsakligen frågor knutna till järnvägsplan men även till vattenverksamhet

6.4.2. Inkomna yttranden

När det gäller övriga berörda myndigheter lämnade 14 myndigheter svar på samrådsremissen om tillståndprocessen för vattenverksamhet längs Ostlänken delsträckan Gerstabergr-Långsjön. Folkhälsomyndigheten, Kemikalieinspektionen, Naturvårdsverket, Södertörns brandförsvarsförbund och Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt meddelade att de avstår från att yttra sig. Försvarsmakten och Sjöfartsverket meddelade att de inte har några synpunkter.

Skriftliga yttranden med synpunkter om vattenverksamhet har inkommit från sju övriga berörda myndigheter. Synpunkter gällande vattenverksamhet från sex av myndigheterna redovisas i Tabell 11. Yttrandet från Sveriges geologiska undersökning (SGU) omfattade ett förhållandevis stort antal synpunkter varför de redovisas i en separat sammanställning i Tabell 12.

Tabell 11 Yttranden med synpunkter kopplade till tillståndsansökan för vattenverksamhet från övriga berörda myndigheter hanteras här i föreliggande samrådsredogörelse. Synpunkter i dessa yttranden som gäller järnvägsplanen hanteras i specifik samrådsredogörelse för denna.

Myndighet	Synpunkt	Trafikverkets svar/kommentar
Region Stockholm	Yttrande med synpunkter främst kopplade till järnvägsplanen. Här hanteras synpunkter i yttrandet som berör vattenverksamhet.	
1.	Region Stockholm anser att det är av största vikt att Ostlänken varken under byggskedet eller senare förvärrar kvaliteten i befintliga vattenförekomster. Vidare förutsätter de att de synpunkter på vattenverksamhet och miljökvalitetsnormer (MKN) som länsstyrelsen och kommunen framför, beaktas.	Framförda synpunkter från berörd länsstyrelse och kommun hanteras och beaktas i projektet. Förutsättningar och förebyggande åtgärder för berörda vattenförekomster utreds och planeras inom ramen för anläggningens järnvägsplan och vid behov inom processen för vattenverksamhet.
Skogsstyrelsen	Generellt yttrande med synpunkter främst kopplade till järnvägsplanen. Nedan hanteras synpunkter i yttrandet som berör vattenverksamhet.	
1.	Skogsstyrelsen påtalar betydelsen av att hänsyn tas till befintliga natur- och kulturmiljövärden samt till framtida skogsbruk inom områden som har betydelse för skogsnäringen.	Eventuell påverkan på grundvattenberoende natur- och kulturmiljövärden samt vattenverksamhetens inverkan på skogsbruk

Myndighet	Synpunkt	Trafikverkets svar/kommentar
		utreds och redovisas i MKB vattenverksamhet.
Statens geotekniska institut (SGI)		
1.	SGI framför att förändrade grundvattennivåer kan ändra grundvattnets naturliga flödesriktning vilket i sin tur kan påverka förorenings-spridning. SGI föreslår kontroller av grundvattnets föroreningsgrad i samband med markarbeten samt förutsätter att diskussioner förs med berörd tillsynsmyndighet.	Nivåer på grundvatten kontrolleras längs Ostlänkens planerade sträckning. Utifrån dessa mätningar kan bedömning av grundvattengradient och därmed översiktlig strömningsriktning göras. I grundvatten utförs kontroller av förorening där det finns misstanke om förorening.
Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)	Yttrande med synpunkt främst kopplad till järnvägsplanen.	
1.	SSM påtalar gällande regelverk för radonhalt i inomhusmiljöer inklusive på arbetsplatser. Tunneldrivning riskerar att påverka människors exponering av radon. Förhöjd halt av radon på arbetsplatser ska anmälas till SSM.	Arbetsmiljöaspekter hanteras inte i tillstånd om vattenverksamhet. Arbetsmiljörisiker i samband med exponering för joniserande strålning och radon ska hanteras av entreprenören i byggskedet. Frågan finns dokumenterad i projektets arbetsmiljörisiklista.
Svenska kraftnät		
1.	Generellt yttrande med information om var myndighetens anläggningsinformation finns tillgänglig.	Trafikverket noterar informationen om anläggningsinformation och befintliga ledningar. Vidare ledningssamordning mellan Trafikverket och berörda nätägare kommer att ske i erforderlig omfattning.
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI)	Generellt yttrande med synpunkter främst kopplade till järnvägsplanen. Nedan hanteras synpunkter i yttrandet som berör vattenverksamhet.	
1.	Beträffande buller nämner SMHI att de ser fördelar med att anläggningen i stort följer befintliga vägar eller järnvägar så att inte nya områden störs. Placering i tunnel är fördelaktigt ur bullersynpunkt när byggskedet är klart.	Trafikverket har noterat synpunkten.
2.	När det gäller hydrologi betonar SMHI att det är viktigt att utreda hur järnvägen påverkar sjöar och vattendrag som den passerar.	Projektet beaktar hur sjöar och vattendrag påverkas av järnvägsanläggningen. När det gäller påverkan och konsekvenser av vattenverksamhet, såsom arbete i vattenområde eller förändrade avrinningsområden, kommer detta att beskrivas i MKB vattenverksamhet.

Tabell 12 Yttrande med synpunkter gällande vattenverksamhet från Sveriges geologiska undersökning (SGU). Märk att vissa synpunkter om grundvatten och vattentäkter specifikt berör Ostlänkens delsträcka söder om Gerstabergr-Långsjön (dvs. delsträckan Långsjön-Sillekrog) eftersom SGU skickat ett gemensamt yttrande för båda delsträckorna.

Myndighet	Synpunkt/Sakfråga	Trafikverkets svar/kommentar
Sveriges geologiska undersökning (SGU)	Information	
1.	Pågående uppdatering av befintliga och reviderade underlag inom SGU:s grundvattenkartläggning kan ge stöd för hydrauliska funktioner vid bedömning av påverkan.	Trafikverket gör en översyn av SGU:s grundvattenkartläggning inför färdigställande av de tekniska dokumenten som utgör underlag för tillståndsansökan för vattenverksamhet.
2.	I SGU:s grundvattenkartläggning kommer bedömning och kartläggningen av grundvattenmagasinet Vagnhärad att uppdateras. Den uppdaterade avgränsningen kommer att skilja	Se svar nr 1.

Myndighet	Synpunkt/Sakfråga	Trafikverkets svar/kommentar
	sig från den magasinbedömning som finns gjord i remissunderlaget då den har ett annat syfte.	
3.	Datautbyte mellan SGU och Trafikverkets projekt är viktigt. På så sätt kan SGU koncentrera sig på delar utanför de redan undersökta områdena i sina undersökningar.	Trafikverket och SGU har upprättat kontakt om detta.
4.	Den grundvattenkartläggning som genomförs av SGU har som mål att uppdatera nu befintliga avgränsningar av grundvattenmagasin. Underlagen kommer i förlängningen att utgöra förslag till justerade grundvattenförekomster. Eventuellt nytt beslut om vattenförekomstavgränsning inom ramen för vattenförvaltningen tas av vattendelegationen i respektive vattendistrikt, dvs inte av SGU.	Trafikverket gör en översyn av SGU:s grundvattenkartläggning och information i Vatteninformationssystem Sverige (VISS) inför färdigställande av de tekniska dokumenten som utgör underlag för ansökan.
5.	Ett arbete pågår med att harmonisera geometrier för grundvattenmagasin enligt SGU och geometrier för vattenförekomster enligt vattenförvaltningen. Detta görs delvis för att underlätta datautbyte mellan SGU:s databaser och vattenförvaltningens databas VISS.	Se svar nr 4.
	Miljöbedömning	
6.	Samrådsunderlag vattenverksamhet innehåller en kategorisering av förekomsterna i olika värdeklasser, vilket är bra och relevant.	Synpunkten är mottagen.
7.	SGU skriver att om väg- och/eller järnvägskonstruktion är belägen utanför en dricksvattentäkt avsnäringsträtt (det område som påverkas av dricksvattenuttaget) bör det vara möjligt att kombinera en ny eller befintlig vattentäkt med väg- eller järnvägskonstruktioner.	Trafikverket tolkar detta som en respons på ställningstagandet att anläggningen dimensioneras utifrån rådande grundvattennivåer. Om en vattentäkt blir aktuell i framtiden bör det vara möjligt att placera den så att den inte ger upphov till oacceptabla konsekvenser på järnvägsanläggningen.
	MKN Grundvatten	
8.	Redovisning av påverkan på MKN för grundvatten bör kompletteras/utökas. I både MKB järnvägsplan och ansökan vattenverksamhet bör bedömningarna tydliggöras. Som stöd för arbetet rekommenderas användning av SGU:s checklista för beskrivning av påverkan på GV-förekomster. https://www.sgu.se/grundvatten/vattenforvaltning/checklista-paverkan-grundvattenforekomst/	Bedömningar av påverkan på grundvatten kommer att tydliggöras i den fortsatta arbetsprocessen. SGU:s checklista utgör en del av det arbetsunderlag som används. Arbetet ingår i PM MKN som bifogas MKB järnvägsplan (JP). MKB JP bifogas i sin tur tillståndsansökan för vattenverksamhet.
9.	Bedöm hur mycket grundvatten som behöver pumpas bort vid byggskede respektive driftskede i områden som kan komma att påverka angränsande grundvattenförekomster. Mängd bortpumpat grundvatten bör anges separat, inte anges som del av total mängd länshållningsvatten. Eventuell osäkerhet kopplad till olika anläggningstekniker kan i bedömningen redovisas som spann.	En bedömning av mängd grundvatten som behöver ledas bort i byggskede och driftskede samt dess påverkan på angränsande grundvattenförekomster utförs i det fortsatta arbetet. Detta kommer att redovisas i tillståndsansökan för vattenverksamhet.
10.	Gällande bedömning av påverkan på grundvattnets kemi och risk för påverkan på MKN bör underlaget belysa eventuella effekter på grundvattenkemi av olika byggmaterialval. Det bör i erforderliga fall tydliggöras vilka krav som behöver ställas kopplat till materialval i syfte att säkerställa en god grundvattenkvalitet.	Påverkan på MKN beaktas och hanteras inom järnvägsplanen och kommer att redovisas i MKB järnvägsplan som biläggs tillståndsansökan för vattenverksamhet. Trafikverket tolkar byggmaterialval som anläggningsmaterial såsom exempelvis massor i banker, ballast och eventuella kalkcementpelare eller andra förstärkningsåtgärder.
11.	Sträckan uppströms Sörtuna vattentäkt bör lyftas fram som ett avsnitt med risk för kemisk påverkan på MKN grundvattenstatus.	Trafikverket instämmer. Relevanta skyddsåtgärder och försiktighetsåtgärder vidtas för att skydda Tunsätter grundvattenförekomst och därmed Sörtuna vattentäkt. Påverkan på MKN beaktas och hanteras inom järnvägsplanen och kommer att redovisas i

Myndighet	Synpunkt/Sakfråga	Trafikverkets svar/kommentar
		MKB järnvägsplan som biläggs tillståndsansökan för vattenverksamhet.
	Påverkansområde	
12.	Som stöd för beskrivning av påverkansområde bör bl.a. ingå en redogörelse av lagerföljder som kan stödja bedömningen av de vattenförande lagrens utbredning respektive bedömningen av avsänkingsområde där grundvattenbortledning planeras.	Detta kommer att beskrivas i ansökan om tillstånd för vattenverksamhet.
13.	Som stöd för beskrivning av varför grundvattenförekomst/ grundvattenmagasin inte påverkas kan det behövas ett resonemang som beskriver den hydrauliska funktionen och vattnets väg i angränsande förekomster/magasin, såsom vid grundvattenförekomsten vid Överjärna.	Se svar nr 12.
	Upphandlingskrav	
14.	SGU poängterar inför upphandling (av totalentreprenad) att tydliga villkor kan behövas inom flera områden i syfte att inte riskera en försämring av den kemiska respektive den kvantitativa statusen för berörda grundvattenförekomster.	Villkor föreslås i ansökan och fastslås i dom för vattenverksamhet som riktas till Trafikverket. Utöver villkoren kommer Trafikverket att ställa de ytterligare krav som behövs på entreprenören, exempelvis avseende plats för och försiktighetsmått vid hantering av kemikalier.
	Vattentäkt	
15.	Risken för påverkan på Trosa vattentäkt måste lyftas i MKB järnvägsplan och MKB vattenverksamhet. Stärkt underlag är värdefullt för beskrivningen av risken även i detta fall.	Grundvattenförekomsten Tunsätter, vilken inkluderar Sörtuna vattentäkt, kommer inte att påverkas av vattenverksamhet. Relevanta skyddsåtgärder och försiktighetsmått under byggskedet vidtas för att skydda Tunsätter grundvattenförekomst och därmed Sörtuna vattentäkt.
16.	Skyddsperspektivet för Sörtuna vattentäkt är viktigt. SGU bedömer sträckan uppströms denna vattentäkt, med isälvsmaterial i dagen och ringa lertäcken, som den viktigaste delsträckan ur skyddsperspektiv. Diskuterades även på samrådsmöte 6 dec 2019.	Se svar nr 11.

6.5. Samråd med organisationer, föreningar, kommersiella fastighetsägare och markavvattningsföretag

6.5.1. Möten för samråd och samverkan

Avgränsningssamråd med organisationer, föreningar, kommersiella fastighetsägare och markavvattningsföretag när det gäller vattenverksamhet, har skett främst i samband med samrådsmöte/öppet hus i oktober 2019. Trafikverket har förutom gemensam inbjudan till samrådsmöte/öppet hus även erbjudit enskilda möten för samverkan med bland annat markavvattningsföretag som är berörda av järnvägsplanen. I vissa fall har även frågor om vattenverksamhet kommit upp.

Samrådsmöten har hållits med fastighetsägare inom de tre markavvattningsföretagen knutna till området Gerstaberger samt markavvattningsföretaget vid Kyrksjön. Samtliga med fastigheter inom dessa och de ytterligare fem markavvattningsföretagen inom Ostlänken delsträckan Gerstaberger–Långsjön, bjöds in till gemensamma samrådsmöten/öppna hus i oktober 2019.

6.5.2. Inkomna yttranden

När det gäller organisationer, föreningar, kommersiella fastighetsägare och markavvattningsföretag har två skriftliga yttranden inkommit gällande vattenverksamhet längs Ostlänken delsträckan Gerstabergr-Långsjön, se Tabell 13.

Tabell 13 Yttranden från organisationer, föreningar, kommersiella fastighetsägare och markavvattningsföretag.

Intressent	Synpunkt/Frågeställning	Trafikverkets svar/kommentar
Skilleby Samfällighetsförening	Yttrande med information om att två vägtrummor i Skillebyån inte klarar ökat vattenflöde. Dessa vägtrummor har tidigare renoverats med bidrag från Trafikverket.	Inverkan på vattenföringen i Skillebyån från projektet Ostlänken är en möjlig men i så fall liten ökning. Detta till följd av eventuellt dränvatten från skärning norr om ån. Bortledning av vatten från järnvägsanläggning mot Skillebyån kommer att utformas med fördröjande åtgärder så att flödet inte märkbart förändras jämfört med vid befintlig situation.
Telge Nät och Telge Återvinning	Yttrande med information om bland annat ledningar av olika slag som kan ha koppling till vattenverksamhet.	Trafikverket noterar informationen om anläggningsinformation och befintliga ledningar. Vidare ledningssamordning mellan Trafikverket och berörda nätägare kommer att ske i erforderlig omfattning inom ramen för järnvägsplanarbetet.

6.6. Samråd med allmänheten

Samråd med allmänheten har genomförts i form av öppna hus i Järna och i Hölö. Det kom totalt cirka 230 personer till dessa båda möten som hölls gemensamt för både järnvägsplanen och vattenverksamhet. Samrådsunderlag har under samrådstitiden även funnits tillgängligt på utställning i Södertälje stadshus och på Trafikverkets webbsida. För detaljer se avsnitt 5 och inledande text i avsnitt 6.

När det gäller vattenverksamhet har inga skriftliga yttranden från allmänheten inkommit, förutom de som registrerats från enskilda fastighetsägare, se avsnitt 6.3.2.

7 Underlag

Underlag till samråd och samverkan samt denna samrådsredogörelse om tillståndsansökan för vattenverksamhet längs Ostlänken, delsträckan Gerstabergr-Långsjön finns diarieförda hos Trafikverket under ärendenummer TRV 2019/65709.

Bilagor

Bilaga 1 Inbjudan till samrådsmöte/öppet hus Ostlänken delen Gerstabergr-Långsjön

Bilaga 2 Utskick av samrådsremiss för Ostlänken delen Gerstabergr-Långsjön

Bilagor som tillhandahålls separat på grund av dataskyddsförordningen GDPR

Bilaga 3 Sändlista för inbjudan till samrådsmöte/öppet hus Ostlänken delen Gerstabergr-Långsjön

Bilaga 4 Skriftliga yttranden gällande tillståndsprocessen för vattenverksamhet längs Ostlänken delsträckan Gerstabergr-Långsjön

TRAFIKVERKET

Trafikverket, 172 90 Sundbyberg Besöksadress: Solna Strandväg 98
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se